

Republika e Kosovës

Republika Kosova

Kosova Cumhuriyeti

Komuna e Prizrenit

Opština Prizren

Prizren Belediyesi

**Memorandum Shpjegues për Projekt-Planin Lokal të Veprimit për
Përfshirjen e Komuniteteve Rom, Ashkali dhe Egjiptian në
Komunën e Prizrenit 2025-2028**

1. Baza ligjore

Projekt-Plani Lokal i Veprimit për Përfshirjen e Komuniteteve Rom, Ashkali dhe Egjiptian në Komunën e Prizrenit për periudhën 2025–2028 është hartuar në përputhje me kornizën ligjore dhe institucionale të Republikës së Kosovës, si dhe me standardet ndërkombëtare për mbrojtjen e të drejtave të komuniteteve dhe promovimin e barazisë sociale.

Baza ligjore për hartimin e këtij plani mbështetet në:

- **Kushtetutën e Republikës së Kosovës**, e cila garanton barazinë para ligjit, mbrojtjen e të drejtave të komuniteteve dhe promovimin e diversitetit kulturor dhe shoqëror.
- **Ligjin për Mbrojtjen dhe Promovimin e të Drejtave të Komuniteteve dhe Pjesëtarëve të tyre në Republikën e Kosovës (Ligji Nr. 03/L-047)**, i cili garanton mbrojtjen e identitetit, të drejtave dhe pjesëmarrjes së komuniteteve në jetën publike dhe institucionale.
- **Ligjin për Vetëqeverisje Lokale (Ligji Nr. 03/L-040)**, që përcakton përgjegjësitë e komunave për promovimin e barazisë dhe përfshirjen e të gjitha komuniteteve në proceset vendimmarrëse.
- **Ligjin kundër Diskriminimit (Ligji Nr. 05/L-021)**, i cili ndalon çdo formë diskriminimi dhe promovon trajtimin e barabartë të të gjithë qytetarëve.
- **Strategjinë Kombëtare për Përfshirjen e Komuniteteve Rom dhe Ashkali në Shoqërinë e Kosovës**, si dhe dokumentet e tjera strategjike që adresojnë përfshirjen sociale dhe zhvillimin e barabartë.

Në këtë kuadër, Projekt-Plani Lokal i Veprimit synon të operacionalizojë në nivel komunal politikat dhe angazhimet institucionale për përmirësimin e pozitës sociale, ekonomike dhe institucionale të komuniteteve Rom, Ashkali dhe Egjiptian në komunën e Prizrenit.

2. Hyrje

Komunitetet Rom, Ashkali dhe Egjiptian përbëjnë një pjesë të rëndësishme të diversitetit kulturor dhe shoqëror në komunën e Prizrenit. Megjithatë, këto komunitete në shumë raste përballen me sfida të ndryshme sociale dhe ekonomike, duke përfshirë qasjen e kufizuar në arsim, punësim, shërbime publike dhe pjesëmarrje në jetën institucionale.

Në këtë kontekst, hartimi i Projekt-Planit Lokal të Veprimit për Përfshirjen e Komuniteteve Rom, Ashkali dhe Egjiptian për periudhën 2025–2028 synon të krijojë një kornizë të qartë veprimi për institucionet komunale dhe partnerët relevantë për adresimin e këtyre sfidave dhe për promovimin e integritetit të plotë të këtyre komuniteteve në jetën shoqërore dhe ekonomike të komunës.

Qëllimi kryesor i këtij plani është:

- përmirësimi i qasjes së komuniteteve Rom, Ashkali dhe Egjiptian në arsim, punësim dhe shërbime publike;
- promovimi i barazisë dhe luftimi i diskriminimit;
- rritja e përfshirjes së këtyre komuniteteve në proceset vendimmarrëse;
- përmirësimi i kushteve socio-ekonomike dhe cilësisë së jetës.

Ky plan paraqet një instrument të rëndësishëm për koordinimin e veprimeve institucionale dhe për ndërtimin e një shoqërie më gjithëpërfshirëse dhe të barabartë në komunën e Prizrenit.

3. Përmbajtja e Projekt-Planit Lokal të Veprimit

Projekt-Plani Lokal i Veprimit përfshin objektiva strategjike dhe aktivitete konkrete që synojnë përmirësimin e pozitës së komuniteteve Rom, Ashkali dhe Egjiptian në fusha të ndryshme të jetës shoqërore dhe ekonomike.

Fushat kryesore të veprimit të këtij plani përfshijnë:

1. Arsimi

Arsimi paraqet një nga faktorët më të rëndësishëm për integrimin dhe zhvillimin e qëndrueshëm të komuniteteve.

Në këtë drejtim, plani parashikon:

- rritjen e përfshirjes së fëmijëve nga këto komunitete në arsimin parashkollor, fillor dhe të mesëm;
- mbështetjen e programeve për parandalimin e braktisjes së shkollimit;
- promovimin e edukimit gjithëpërfshirës dhe barazisë në arsim;
- bashkëpunimin me institucionet arsimore dhe organizatat relevante.

2. Punësimi dhe zhvillimi ekonomik

Punësimi dhe integrimi ekonomik janë elemente kyçe për përmirësimin e mirëqenies së komuniteteve.

Në këtë drejtim parashihen:

- programe për aftësim profesional dhe zhvillim të shkathtësive;
- mbështetje për integrimin e pjesëtarëve të këtyre komuniteteve në tregun e punës;
- bashkëpunim me sektorin privat për krijimin e mundësive të punësimit;

- promovimi i iniciativave të vetëpunësimit dhe ndërmarrësisë.

3. Mirëqenia sociale dhe shërbimet publike

Plani parashikon masa për përmirësimin e qasjes në shërbime sociale dhe publike, duke përfshirë:

- përmirësimin e qasjes në shërbime shëndetësore dhe sociale;
- mbështetjen e familjeve në nevojë;
- rritjen e ndërgjegjësimit për të drejtat sociale dhe institucionale.

4. Banimi dhe infrastruktura

Kushtet e banimit janë një faktor i rëndësishëm për integrimin social dhe cilësinë e jetës.

Në këtë drejtim parashihen:

- përmirësimi i kushteve të banimit për familjet në nevojë;
- përmirësimi i infrastrukturës në zonat ku jetojnë këto komunitete;
- bashkëpunimi me institucionet relevante dhe partnerët zhvillimorë për realizimin e projekteve të banimit.

5. Pjesëmarrja dhe përfaqësimi

Përfshirja e komuniteteve Rom, Ashkali dhe Egjiptian në proceset vendimmarrëse është thelbësore për zhvillimin e politikave gjithëpërfshirëse.

Në këtë drejtim plani parashikon:

- rritjen e pjesëmarrjes së përfaqësuesve të komuniteteve në proceset konsultative;
- organizimin e takimeve të rregullta me komunitetet;
- forcimin e bashkëpunimit me organizatat e shoqërisë civile dhe strukturat përfaqësuese të komuniteteve.

4. Përfshirja e komuniteteve dhe palëve të interesit

Hartimi dhe zbatimi i Projekt-Planit Lokal të Veprimit kërkon një qasje gjithëpërfshirëse dhe bashkëpunim ndërmjet institucioneve komunale, komuniteteve përkatëse dhe organizatave të shoqërisë civile.

Në këtë drejtim, gjatë procesit të hartimit janë parashikuar:

- konsultime me përfaqësuesit e komuniteteve Rom, Ashkali dhe Egjiptian;

- bashkëpunim me organizatat që veprojnë në fushën e të drejtave të komuniteteve;
- koordinim me institucionet qendrore dhe partnerët ndërkombëtarë;
- përfshirje të qytetarëve dhe palëve të tjera të interesit në procesin e konsultimit publik.

Kjo qasje synon të sigurojë që plani të reflektojë nevojat reale të komuniteteve dhe të ketë mbështetje të gjerë institucionale dhe shoqërore.

5. Përfundimi

Projekt-Plani Lokal i Veprimit për Përfshirjen e Komuniteteve Rom, Ashkali dhe Egjiptian në Komunën e Prizrenit për periudhën 2025–2028 përfaqëson një hap të rëndësishëm drejt ndërtimit të një shoqërie më të barabartë, gjithëpërfshirëse dhe të drejtë.

Përmes zbatimit të këtij plani pritet të përmirësohet qasja e këtyre komuniteteve në arsim, punësim, shërbime publike dhe pjesëmarrje institucionale, duke kontribuar në zhvillimin e qëndrueshëm social dhe ekonomik të komunës.

Angazhimi i institucioneve komunale, bashkëpunimi me komunitetet dhe mbështetja e partnerëve institucionalë dhe shoqërorë do të jenë faktorë kyç për realizimin e objektivave të këtij plani dhe për ndërtimin e një shoqërie ku të gjithë qytetarët gëzojnë mundësi të barabarta dhe trajtim të drejtë.

Ky dokument do të jetë në konsultim publik nga **18.06.2025** deri me datën: **03.07.2025**, ndërsa konsultimi publik me qytetarë do të mbahet me **26.06.2025**, në sallën mbledhjeve të Kuvendit Komunal (Shtëpia e Bardhë) me fillim në ora **10:00**.

Komentet dhe sugjerimet tuaja mund t'i dërgoni deri me datën: **03.07.2025** në ora **09:00**, në emailat: Ymer.Berisha@rks-gov.net , Adelina.Hoxhai@rks-gov.net dhe Haziz.Krasniqi@rks-gov.net si dhe në formë fizike në këtë adresë: Rruga Adem Jashari Nr 275 Prizren 20000 (Shtëpia e Bardhë).

Të dhëna për këtë dokument dhe dokumentet tjera që janë në konsultim publik mund ti gjeni në këtë vegëz: <https://prizren.rks-gov.net/konsultimet-publike/> .

Shënime shtesë:

Të dhëna për njoftime:

<https://prizren.rks-gov.net/konsultimet-publike/?tax=njoftimet-konsultim-publik-konsultime-publike>

Të dhëna për rregullore:

<https://prizren.rks-gov.net/konsultimet-publike/?tax=rregulloret-ne-konsultim-publik>

Të dhëna për strategji:

<https://prizren.rks-gov.net/konsultimet-publike/?tax=strategjite-ne-konsultim-publik>

Të dhëna për plane:

<https://prizren.rks-gov.net/konsultimet-publike/?tax=planet-ne-konsultim-publik>

Të dhëna për Procesverbale:

<https://prizren.rks-gov.net/konsultimet-publike/?tax=procesverbalet-konsultime-publike>

Të dhëna për raporte:

<https://prizren.rks-gov.net/konsultimet-publike/?tax=raportet-konsultime-publike>